

Kuntien energiatehokkuussopimukseen liittyminen

Khall 21.12.2022 § 307

248/00.04.01/2022

Valmistelija

Tekninen johtaja Matti Kaikkonen, 0400 855 954, matti.kaikkonen@vaala.fi
Rakennusmestari Pentti Väänänen, 0400 855 958, pentti.vaananen@vaala.fi
Kunnanjohtaja Miira Raiskila, 0400 855 920, miira.raiskila@vaala.fi

Vaalan kunta on liittynyt kasvihuonekaasupäästöjen 80 % vähennystä tavoittelevien kuntien Hinku-verkoston kunnanvaltuuston päätöksellä 19.09.2019 § 49. Päätöksessä on sitouduttu kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Energiatehokkuussopimukset ovat valtion ja toimialojen yhdessä valitsema keino täyttää Suomelle asetetut kansainväliset energiatehokkuusvelvoitteet ilman uutta lainsäädäntöä tai muita uusia pakkokeinoja. Energiatehokkuussopimuksessa mukana olevat kunnat kattavat jo yli 74 prosenttia Suomen asukasluvusta.

Energiatehokkuussopimus on kannattava toimintamalli ja työkalu. Vapaaehtoisuuteen perustuva energiatehokkuussopimustoiminta on käynnistynyt Suomessa jo vuonna 1997. Kunta-alalle on oma energiatehokkuussopimus, jonka tavoitteena on integroida energiatehokkuuden parantaminen ja uusiutuvan energian hyödyntäminen osaksi kunnan normaalia arkea ja sen käytössä olevia johtamisjärjestelmiä. Liittyvä kunta, kaupunki tai kuntayhtymä sitoutuu jatkuvan parantamisen periaatteeseen.

Kunta-alalle on tarjolla monia verkostoja, työkaluja ja malleja energia- ja ilmastotyöhön, mutta jos kunnan resurssit ovat niukat, niin energiatehokkuussopimustoiminta on tehokas perustason toimintamalli, jonka päälle kannattaa rakentaa konkreettisten hyötyjen ja toimeenpanoon saatavan tuen takia.

Vastineeksi liittymisestä ja sopimukseen sitoutumisesta kunta poimii itsellensä liudan hyötyjä:

- Vastuullinen ja tehokas energiankäyttö vähentää ilmastonmuutosta aiheuttavia hiilidioksidipäästöjä.
- Turhien energiakulujen karsiminen kunnassa lisää kannattavuutta ja tulosta.
- Vastuullinen kunta rakentaa ja vahvistaa samalla omaa myönteistä julkisuuskuvaansa ja näyttäytyy kiinnostavana paikkana kodille tai yritykselle.

Vapaaehtoiset sopimukset ovat joustava ja mielekäs vaihtoehto uudelle kansalliselle lainsäädännölle tai muille pakkokeinoille. Keskimääräinen vuotuinen säästö energiatehokkuussopimukseen liittyneillä alle 10 000 asukkaan kunnilla ensimmäisen kolmen sopimusvuoden jälkeen on noin 20 000 euroa. Vuosina 2017–2019 valtio on tukenut kuntien energiatehokkuusinvestointeja 2,4 miljoonalla eurolla. Investointeihin myönnetty valtion tuki on yleensä noin 10–25 prosenttia koko investoinnista.

Energiatehokkuustoimiin on mahdollista hyödyntää valtion energiatukea. Energiatehokkuussopimuksen myötä aukeaa mahdollisuus hakea energiatukea tavanomaiseen (20 %) ja uuteen (30 %) tekniikkaan. Kunnalle sopimustoimintaan liittyminen on tehokas tapa osallistua ilmastotyöhön ja saavuttaa säästöjä. Sopimustoiminnalla tehostetaan liittyjän omaa energiankäyttöä ja samalla säästetään sähköä, lämpöä, polttoaineita, kustannuksia ja hiilidioksidipäästöjä.

Toiminta on tuottanut hyviä tuloksia ja vaikuttavuutta, jotka pystytään näyttämään toteen johdonmukaisen seurannan ja raportoinnin ansiosta. Kunnan omien konkreettisten hyötyjen lisäksi koko yhteiskunta saa etua energiatehokkuussopimusjärjestelmästä, sillä se on keskeinen osa Suomen energiapolitiikkaa ja keino vastata kansainvälisiin ilmastositoumuksiin ja päästövähennystavoitteisiin. Kunta-alan sopimusjärjestelmässä saavutetut säästöt hyödyttävät koko Suomea sen raportoidessa EU:lle kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman edistymisestä.

Allekirjoitettavan sopimuksen piiriin tulisivat kuulumaan Vaalan kunta ja kunnan omistamat tytäryhtiöt. Sopimus kaudelle 2017-2025 on allekirjoitettava vuoden 2022 loppuun mennessä.

Vaalan kunnan tekninen osasto on yhdessä tytäryhtiöidensä kanssa kerännyt sopimuksessa tarvittavat pohjatiedot kulutuksista, kulutuspaikoista ja kiinteistöistä. Sopimuskauden tavoitteena on 7,5% parannus energiatehokkuuteen vuoden 2025 loppuun mennessä. Selvitystyöhön on saatu apua myös Kainuu ja Koillismaa hiilineutraaleiksi KAHINA-hankkeelta, jossa Vaalan kunta on osatoteuttajana mukana.

Tekninen osasto on varautunut talousarvioon vuodelle 2023 vuodelle investoimaan EnerKey-seurantajärjestelmän rakentamiseen 25 000 euron määrärahalla, jolla varmistetaan sopimuksen velvoitteiden seurantajärjestelmän parantamiseksi ja tietojen toimittamiseksi valvovalle toimielimelle.

Liittyvälle kunnalle räätälöity infopaketti kuntien energiatehokkuussopimuksesta on asialistan liitteenä. Lisätietoa energiatehokkuussopimuksesta löytyy myös internetistä osoitteesta <https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/>

Esittelijä

Kunnanjohtaja Raiskila Miira

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää, että Vaalan kunta liittyy liitteen mukaiseen kuntien energiatehokkuussopimukseen.

Tekninen johtaja Matti Kaikkonen kävi esittelemässä asiaa klo 10.11.-10.24.

Päätös: Hyväksyttiin.
